

Imperii Romani. Η εποπτεία γίνεται σε συνεργασία με τις ειδικές Επιτροπές της Ακαδημίας για τις σειρές αυτές και σύμφωνα με τους όρους που έχουν τεθεί από τη Διεθνή Ένωση Ακαδημικών. Τα επί μέρους έργα των παραπάνω σειρών εκπονούνται είτε από ερευνητές του Κ.Ε.Α. είτε από εκτός Κέντρου επιστήμονες, στους οποίους η Ακαδημία έχει αναθέσει το σχετικό έργο.

Τις εργασίες του Κ.Ε.Α. επιβλέπει Εφορευτική Επιτροπή, αποτελούμενη από Ακαδημαϊκούς, η οποία εισηγείται στην Ακαδημία για όλα τα επιστημονικά, οικονομικά κλπ. θέματα του Κέντρου, όπως θέματα εκδόσεων, ερευνητικών αδειών, προμήθεια βιβλίων, αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού, κ.ά. Ένα από τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ορίζεται Επίοπτος του Κέντρου. Ο Επίοπτος Ακαδημαϊκός, σε συνεννόηση με τον Διευθυντή του Κέντρου, επιβλέπει

και συντονίζει την εκτέλεση των ερευνητικών προγραμμάτων.

Για το Κ.Ε.Α. προβλέπονται μία θέση Διευθυντή και έξι θέσεις ερευνητών, από τις οποίες έχουν πληρωθεί οι τέσσερις. Το 1990 ψηφίσθηκε νόμος (Ν. 1894/1990) σύμφωνα με τον οποίο το επιστημονικό προσωπικό όλων των ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας εντάχθηκε στις τέσσερις βαθμίδες ερευνητών, Α, Β, Γ και Δ, που προβλέπονται στον Ν. 1514/1985 για την ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Η πλήρωση των θέσεων του ερευνητικού προσωπικού γίνεται με εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Ν. 1514.

Στο Κ.Ε.Α. υπάρχει βιβλιοθήκη 2.500 περίπου τόμων αρχαιολογικού και ιστορικού περιεχομένου. Τέλος, το εκτελούμενο στο Κ.Ε.Α. ερευνητικό έργο έχει προωθηθεί σημαντικά μετά την απόκτηση μηχανογραφικού εξοπλισμού (H/Y,

κ.λπ.) στα πλαίσια της πρόσφατης μηχανοργάνωσης της Ακαδημίας Αθηνών.

The Center for Research of Antiquity of Athens Academy

M.Pipili

The purpose of the Center is «the research of History, Art and Civilization of Greek Antiquity in general and of Roman Antiquity in respect». Research programs refer to the study of Neolithic, Creto-Mycenean, Classic and Roman antiquity on the basis of written sources and preserved archaeological material. Most of these programs were planned and scheduled in the mid-1980's, when the serving personnel was relatively sufficient. The Center supervises and coordinates the international projects of the Academy in cooperation with the relevant committees of the institution. Its library comprises about 2.500 volumes of archaeological and historic context.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Αιμιλία Γερούλάνου

Υποδιευθύντρια Μουσείου Μπενάκη

Το Μουσείο Μπενάκη ιδρύθηκε το 1930 από τον Αντώνη Μπενάκη και αποτελεί μία από τις βασικές μονάδες του ελληνικού μουσειακού δυναμικού. Το πολύτιμο περιεχόμενο, η οικειότητα της ατμόσφαιρας και οι πολιτιστικές δραστηριότητες συνθέτουν την ιδιαιτερότητα της φυσιογνωμίας του και καθορίζουν τους μελλοντικούς του προσανατολισμούς, ερμηνευόμενες παράλληλα το μεγάλο δείκτη της προσέλευσης του κοινού.

Η βαθύτερη γνώση του περιεχομένου των συλλογών και ο προβληματισμός πάνω στην ουσία του μουσειακού προσανατολι-

σμού επιτρέπουν να προσδιοριστεί η υπόσταση του Μουσείου, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της αυτοτέλειάς του, και να γίνει αντιληπτή η απόλυτη συνέπεια ανάμεσα στη σύλληψη και την πραγμάτωσή του. Η προσεκτική μελέτη των εκθεμάτων και των ενότητων, που απαρτίζουν το πλούσιο υλικό του, φανερώνει την άρθρωση του χτισμένη πάνω σε μια κεντρική ιδέα: την ανασύνθεση της ιστορικής-πολιτισμικής συνέχειας του Ελληνισμού σε ολόκληρο το άπυγμα του χρόνου και του χώρου του.

Οι ελληνικές συλλογές του Μουσείου Μπενάκη, με κέντρο βά-

ρους τη μεταβυζαντινή περίοδο, απαρτίζουν μian αραγή ενότητα, που προσδιορίζει άλλωστε και το στίγμα της μουσειακής του ταυτότητας, αποτυπώνοντας, πέρα από τα διάφορα στάδια της καλλιτεχνικής εξέλιξης, τον εσωτερικό ερμό της πολιτισμικής συνέχειας του ελληνισμού, από την απώτατη αρχαιότητα ως τα πιο πρόσφατα χρόνια. Απ' αυτή την άποψη οι ελληνικές συλλογές του Μουσείου Μπενάκη λειτουργούν ως συστήματα αντανακλάσεων ενός συνεχούς πνευματικού και πολιτιστικού αγώνα, ως ερεθίσματα αναγωγής στα διάφορα στάδια ενός πολυεπίπεδου

και συναρπαστικού ιστορικού γίνονται.

Η πορεία στον χρόνο τελευταία έχει προχωρήσει σε ακόμα πιο πρόσφατες δημιουργίες, χάρη στη δωρεά του μεγάλου Έλληνα δασκάλου Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα, ο οποίος προσέφερε στο Μουσείο Μπενάκη το σύνολο των συλλογών του μαζί με το ακίνητο της οδού Κριεζιώτου 3, όπου βρίσκεται το σπίτι του και το εργαστήρι του και όπου ήδη λειτουργεί η Πινακοθήκη των έργων του. Η αποκαλυπτική αυτή περιήγηση σ' όλο το φάσμα των εκφράσεων του ελληνικού πνεύματος συνεχίζεται σε βάθος, όχι πια για τον μέσο επισκέπτη αλλά και για τον ειδικό μελετητή, με τις χιλιάδες των τόμων της βιβλιοθήκης, τις έγγραφες παρακαταθήκες των ιστορικών αρχείων και το απέραντο φωτογραφικό υλικό, τα εργαστήρια συντήρησης εικόνων και κεραμικών, υφασμάτων και μεταλλικών αντικειμένων καθώς και τα πρωτοποριακά προγράμματα του τμήματος μηχανογράφησης. Χωρίς να παραλείψει βέβαια η φροντίδα του Μουσείου Μπενάκη για τη νεότερη γενιά, που με τη βοήθεια των Εκπαιδευτικών του προγραμμάτων εξεικονώνεται με τους μουσειακούς θησαυρούς και διδάσκει από την πολιτισμική κληρονομιά αιώνων. Τα τμήματα του Μουσείου είναι επανδρωμένα με το κατάλληλο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό: αρχαιολόγους διαφόρων ειδικοτήτων, ιστορικούς της τέχνης, βιβλιοθηκάρους, επιστήμονες πληροφορικής, συντηρητές, δικηγόρους και νομικούς συμβούλους, δακτυλογράφους και λογιστές. Η πολύπλευρη ανάπτυξη της μουσειακής δραστηριότητας επέβαλε την επέκταση των κτηριακών εγκαταστάσεων του Μουσείου Μπενάκη, την κατασκευή δηλαδή μιας νέας πτέρυγας, η οποία θα επιτρέψει στο Ίδρυμα να αυξήσει τους ωφέλιμους χώρους του κατά 3.000 μ² περίπου, εκσυγχρονίζοντας τον εξοπλισμό και τη λειτουργία του με καινούργιες ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις κλιματισμού, ηλεκτρονικά συστήματα συναγερμού και πυρασφάλειας, εργαστήρια συντήρησης, αποθηκευτικούς και μελετητικούς χώρους, γραφεία, βιβλιοθήκες, αρχεία, χώρους πνευ-

ματικών εκδηλώσεων, προσωρινών εκθέσεων κλπ.

Η νέα πτέρυγα του Μουσείου θα διευρύνει τις εκθεσιακές του προοπτικές, θα επιτρέψει την απορρόφηση ενός τεράστιου αριθμού από σημαντικά έργα που αποκτήθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια, την ευχάριστη παρουσίαση των εκθεμάτων, κυρίως όμως θα του προσφέρει τη δυνατότητα να αναπλάσει τον χαρακτήρα του και να μεταμορφωθεί εν τέλει σ' ένα κεντρικό Μουσείο, όπου θα αποκατασταθεί η θρυμματισμένη εικόνα της Ελλάδας, όπου θα εκτίθεται και θα προβάλλεται, θα διδάσκει και θα φρονιματίζει η ιστορική-πολιτισμική συνέχεια του Ελληνισμού.

Όλες οι υπόλοιπες συλλογές μαζί με ένα μεγάλο μέρος από τις συναφείς δραστηριότητες του Ίδρυματος, θα αυτονομηθούν και θα αναπτυχθούν, αποκεντρωμένες όμως σε μία σειρά από περιφερειακά παραρτήματα.

Μέσα στον μουσειακό οργανισμό αυτόνομη ενότητα αποτελεί η συλλογή της κινεζικής τέχνης, που συνθέτει μια πλήρη εικόνα για τα διάφορα στάδια και την εξέλιξη της κινεζικής κεραμικής από τη νεολιθική εποχή έως τον 19ο αιώνα καθώς και οι συλλογές ισλαμικής τέχνης, που καλύπτουν ένα ευρύτατο γεωγραφικό και χρονολογικό φάσμα του ισλαμικού πολιτισμού. Μία άλλη ξεχωριστή διαχρονική ενότητα είναι η μεγάλη συλλογή παιχνιδιών που δωρίσε πρόσφατα στο Μουσείο η Μαρία Αργυριάδη και που φωτίζει τρυφερές και σχετικά άγνωστες πλευρές της ελληνικής ζωής.

Το Μέγαρο της Βέρας Κουλούρα στο Παλιό Φάληρο, παλιότερο κληροδοτήμα του Μουσείου, έχει ήδη επισκευαστεί από το 1984. Το κτηριακό συγκρότημα της περιοχής του Κεραμικού, δωρεά του Επίτιμου Προέδρου του Μουσείου κ. Λάμπρου Ευταξία, διαθέτει συνολικό μουσειακό χώρο 1.500 μ², ο οποίος θα ανακαινισθεί και θα συμβάλει στην αναβάθμιση της υποβαθμισμένης σήμερα σπουδαίας περιοχής του Κεραμικού. Σε δρόμο καλό βρίσκονται επίσης τα απαραίτητα οικονομικά έργα της ανακίνησης ενός εξίσου σημαντικού παραρτήματος του Μουσείου Μπενάκη: του σπιτιού της Πηνελόπης Δέλτα στην Κηφισιά, που κληροδοτή-

σε η κόρη της Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου. Τα διάφορα αυτά παραρτήματα του Μουσείου θα λειτουργήσουν με τον πυρήνα στο κέντρο, στο σημείο ακριβώς απ' όπου ξεπήδησε η ιδεολογία του και απ' όπου θα εξακολουθήσει να εκπορεύεται το πνεύμα της προσφοράς του.

Τούτη ωστόσο τη στιγμή το Μουσείο Μπενάκη κλείνει προσωρινά τις πύλες του στο κοινό. Η ολοκλήρωση των οικοδομικών έργων της επέκτασης, η ριζική ανακίνηση του νεοκλασικού τμήματος αλλά και ο εκσυγχρονισμός του κάθε παραρτήματος θα συμπληρωθούν μέσα σε μία διετία – για να ολοκληρωθεί τότε το κτηριο-λογικό πρόγραμμα που θα εξασφαλίσει την εύρυθμη και εκσυγχρονισμένη λειτουργία του Μουσείου.

The Benaki Museum

Aem. Jeroulanou

It was established in 1930 by Antonis Benakis and it mainly comprises Greek collections of the Postbyzantine period. The major priority of the Benaki Museum is the recomposition of the historic-cultural continuity of Hellenism in the full evolution of space and time. The rich library, the historic and photographic archives, the restoration laboratories of icons and ceramics as well as the Museum's collections are available to scholars, while educational programs are organized for pupils and students.

A new wing is going to be added soon to the existing building for the better promotion of the Museum's numerous exhibits and thus the historic-cultural continuity of Hellenism will be thoroughly shown and taught. A number of other collections and the relevant activities will become autonomous in a series of new annexes.

The latter acquisition of the Benaki Museum is the oeuvre of the great contemporary Greek painter Nicos Hatzikyriakos-Ghika, known simply as Ghika, who donated to the Museum his collection of works together with the estate on 3 Kriezotou Str. in downtown Athens, where his home and studio are housed and an art gallery with his paintings has already opened.